

Středověké milostné písně

smetanova
litomyšl

program

Neděle 28. června 2026
13.00 a 17.00 hodin
Lovecký zámek Karlštejn

Středověké milostné písně

ORIENS – OCCIDENS

Cesta srdce od úsvitu k soumraku

Vydáváme se na hudební putování časem i prostorem, které sleduje cestu Slunce i lidského srdce. Náš hudební milostný cestopis nás provede od orientálních zahrad Persie a Turecka přes Balkán až k vrcholům středověké lyriky ve střední Evropě, Itálii, Francii a Španělsku. Program představuje fascinující dialog mezi světskou a duchovní rovinou středověkého uvažování o lásce. Budeme sledovat její proměny v mnoha podobách – od vroucí pozemské vášně mezi mužem a ženou až po vytržení lásky duchovní, ztělesněné starozákonní Písní písní a mateřskou láskou v podobě Panny Marie. Písně o pozemské touze a loučení tak nacházejí svůj protipól v hluboké mystice biblických textů a v kráse mariánského kultu. Putování od východu na západ, od ranního rozbřesku k večernímu klidu, vykreslí podmanivý zvuk lidského hlasu a dobových nástrojů – středověké harfy, organetta a clavisymbala. Společně vytvářejí intimní prostor pro vyprávění příběhů, jež neztrácejí na síle ani po staletích.

Barbora Kabátková – zpěv, gotická harfa
Kristýna Kosíková – organetto, clavisymbalum

Bez přestávky

Předpokládaný konec ve 14.15 a v 18.15

ORIENS – OCCIDENS

- **Naqsh Dar Bazm-e Del** (Persie, ca 1500)
- **Istanpitta Belicha** (Itálie, 14. st.)
- **A la una yo nací** (Sarajevo – sefardská tradice)
- **Cantio *Flos florum* – *Que est ista***
(Čechy, ca 1400)
- **Leich *Otep myrrhy*** (Čechy, 14. st.)
- **Redeuntes in Re**
(*Buxheimer Orgelbuch*, ca 1460)
- **Mit ganzem willen**
(*Lochamer Liederbuch*, ca 1450)
- Walther von der Vogelweide:
Under den Linden
- **Lucente stella** (*Codex Rossi*, 14. st.)
- Jacobo da Bologna: **Aquil'altera**
- **Su la riviera** (*Codex Rossi*, 14. st.)
- **Lamento di Tristano – La Rotta** (Itálie, 14. st.)
- Francesco Landini: **Gram piant'agli occhi**
- **La dolçe sere** (*Codex Faenza*, 15. st.).
- **Prosa *Ave stella matutina*** (?, 15. st.)
- **Cantiga *Rosa das Rosas***
(*Cantigas de Santa Maria*, Kastílie, 13. st.)
- **Cantiga *Que por al non deves***
(*Cantigas de Santa Maria*, Kastílie, 13. st.)
- Guiraut Riquier: **Humils forfaitz**
- **Se la face ay**
(*Intavolatura chansonu G. Dufay*,
Buxheimer Orgelbuch, ca 1460)
- Jehan de Lescurel: **Amour que vous ai meffait?**
- **La Septime Estampie Real**
(*Le Chansonnier du Roi*, 13. st.)

Program dnešního koncertu se nechal inspirovat každodenností středověkého člověka, jejíž rytmus byl neodmyslitelně spjat s pohybem Slunce po obloze. Právě tento zdánlivý pohyb určoval tehdejší vnímání času a řád lidského konání. Podobně jako Slunce provázela středověkého člověka na každém kroku také láska – ústřední téma tehdejší poezie a hudby. A protože k tehdejší společnosti patřilo i putování, vydáme se společně na cestu, která vypráví milostné příběhy tak, jak je pociťovali lidé od východu až po západ.

Naše putování začíná v Orientu, v kolébce vědění – v Persii. Skladbu *Naqsh Dar Bazm-e del* (V hostině srdce) zapsal na počátku 17. století polský hudebník Wojciech Bobowski, známý jako Ali Ufki Bey. Jako zajatec v paláci osmanského sultána v Istanbulu se stal prvním, kdo perskou a osmanskou hudbu zaznamenal evropskou notací, a umožnil tak její pozdější rozšíření na Západ. Orientální rytmika a melodika ostatně silně ovlivnily i italskou taneční hudbu, což dnes uslyšíte v instrumentálních skladbách jako *Istanpitta Belicha*, *Lamento di Tristano* (Pláč Tristanův) či *La Rotta*. Mostem mezi Orientem a střední Evropou je píseň *A la una yo nací* (Narodila jsem se v první hodinu), tradiční zpěv sefardské komunity v Sarajevu, datovaný zřejmě do konce 15. století.

Hudbu střední Evropy v našem programu zastupuje jiný rozměr citu – láska duchovní. Ať už je to úcta k Panně Marii v cantiu *Flos Florum – Quae est ista* (Květe květů – Která je ta, jež září jako jitřenka) nebo ke Kristu v písni *Otep myrrhy*. Z německých zemí pocházejí dvě klávesové intavolatury (přepřelování původně vokálních děl) ze slavných rukopisů *Buxheimer Orgelbuch* a *Lochamer Liederbuch*. K prvnímu z nich se v závěru koncertu vrátíme s dílem Guillauma Dufayho. Program věnovaný poezii by však nebyl úplný bez německých minnesängerů, především pak bez nejslavnějšího z nich – **Walthera von der Vogelweide** a jeho písně *Under den Linden* (Pod lipami na vřesovišti).

Z německého území se přesuneme do Itálie, skutečného centra milostné lyriky. Pro dnešní odpoledne a podvečer jsme vybrali anonymní skladby z vatikánského rukopisu *Codex Rossi* – jednohlasý madrigal *Lucente stella* (Zářící hvězda) a dvojhlasý *Su la rivera* (Na řece odráží své paprsky Slunce). Tuto tradici doplní také anonymní intavolatura z dalšího významného pramene dobové klávesové hudby – *Codexu Faenza*. Italský středověk by však nebyl úplný bez jmen jako **Francesco Landini** či **Jacopo da Bologna**, jejichž mistrovství připomeneme skladbou *Gram piant'agli occhi* (Slzy v mých očích) a instrumentální verzí madrigalu *Aquil'altra*. Následně „přeplyjeme“ na Iberský poloostrov, do kraje hluboké zbožnosti. Lásku k Panně Marii zde oslavuje sekvence *Ave stella matutina* (Bud' pozdravena, hvězdo ranní) a zejména slavná *Rosa das Rosas* (Růže všech růží) z cyklu *Cantigas de Santa Maria*, vzniklého na kastilském dvoře Alfonse X. Moudrého. Ze stejné sbírky pochází i cantiga *Que por al non devesse*, kterou uvedeme v instrumentální verzi. Naši cestu uzavřeme v oblasti dnešní Francie. První zastávkou je kolébka milostné poezie – Okcitánie. Píseň *Humils, forfaitz* (Pokorný, hříšný) od trubadúra **Guirauta Riquiera** je však spíše duchovním vyznáním a prosbou k Panně Marii, odrážející autorovy pocity během křížových výprav ve Svaté zemi. Putování skončíme v Paříži s hudbou truvéra **Jehana de Lescurel**. Jeho *Amour que vous ai meffait?* (Lásko, co jsem ti udělal špatného?) patří k nejkrásnějším skladbám své doby. Tečku za dnešním koncertem pak udělá instrumentální tanec *Estampie* ze slavného „Královského rukopisu“ (*Chansonier du Roi*).

Barbora Kabátková

Barbora Kabátková

Barbora Kabátková žije hudbou od dětství. Po dokončení gymnázia vystudovala obor Sbor-mistrovství chrámové hudby na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a Hudební vědu na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde nyní pokračuje jako doktorandka se specializací na gregoriánský chorál. Studiu zpěvu se vždy věnovala soukromě. Díky intrepretačním kurzům pod vedením Maria van Alteny, Petera Kooije, Julie Hassler, Howarda Crooka či Joela Frederikseny našla cestu ke staré hudbě, které nyní věnuje nejvíce času. Hraje na středověké harfy a psalterium. Na českých a světových koncertních pódii ji můžete zastihnout ve spolupráci s předními soubory, jako jsou např. Collegium Vocale Gent, Collegium Marianum, Collegium 1704, Musica Florea, Cappella Mariana, Concerto Melante, Accentus Austria, In Alto, Tasto Solo, La Grand Chapelle, Concerto Palatino, Il Gardellino, Ricercar Consort ad. Od roku 2025 umělecky vede renesanční a raně barokní projekty belgického souboru Collegium Vocale Gent. Barbora Kabátková se ráda věnuje i sou-dobé hudbě – měla možnost vystoupit spolu s Orchestrem Berg, Ostravskou bandou či s NDR Elbphilharmonie Hamburg. Nebojí se ani jiných žánrů – v roce 2014 spoluúčinkovala s Bratry Ebony na jejich poslední desce *Čas holin* (píseň *Routa*) či s improvizacním triem Romanovská – Hrubý – Tichý.

Kristýna Kosíková

Kristýna Kosíková je hráčka na historické klávesové nástroje. Vystudovala pardubickou konzervatoř a pražskou Akademii múzických umění ve třídě Giedré Lukšaité-Mrázkové. Studovala také v Nizozemí na Koninklijk Conservatorium Den Haag. Absolvovala mistrovské kurzy hry na cembalo, modálního zpěvu, hry na clavisymbalum –středověké cembalo. V rámci doktorandského studia na HAMU, které úspěšně dokončila v září 2025, se pod vedením prof. Jaroslava Tůmy věnovala především interpretaci nejranější klávesové hudby. Věnuje se též přepisům varhanních tabulatur z 16. století. Je členkou souboru Musica Panica, zabývajícího se interpretací středověké a renesanční hudby, se kterým vystupuje na předních českých festivalech, a souboru Ars Cameralis. S varhanicí Ivanou Michalovičovou tvoří duo Duae Tastae, se kterým pravidelně vystupuje ve stálé spolupráci s hercem Petrem Vackem. Spolupracuje také s divadelním spolkem JEDL. Pravidelně vystupuje i sólově jako hráčka na cembalo, varhany, clavisymbalum a organetto.

LOVECKÝ ZÁMEČEK KARLŠTEJN U SVRATOUCHU

Lovecký zámek Karlštejn se nachází v malebné krajině Žďárských vrchů nedaleko obce Svratouch. S nadmořskou výškou 790 m n. m. se jedná o nejvýše položený zámek v Čechách. Jeho název je odvozen od staršího označení „Kahlstein“, tedy „holý kámen“. Zámek byl vystavěn v letech 1770–1775 ve stylu středoevropské barokní architektury rodinou Kinských, která jej využívala jako lovecké sídlo.

V průběhu historie se majitelé střídali a později přešel objekt do vlastnictví československého státu. V letech 2014–2020 zámek prošel citlivou rekonstrukcí, kterou provedl jeho současný majitel. Ta budově navrátila historický vzhled pozdního baroka a zároveň zajistila moderní zázemí pro návštěvníky.

Součástí areálu je také kaple z 18. století, která byla znovu vysvěcena v roce 2020. V interiéru se nachází obnovený zvon i původní historické prvky.

Dnes zámek nabízí ubytování pro návštěvníky, restauraci, prostory pro společenské akce, svatby či firemní setkání. Hosté mohou také navštívit galerii, dobově zařízené sály a klidné prostředí okolní přírody.

Generální partner

ČESKÁ S
spořitelna

Hlavní partneři

Oficiální partneři

SKODA

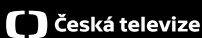
Partner festivalových projektů České filharmonie

J&T BANKA

Partneři

Generální mediální partner

Hlavní mediální partner

Mediální partneři

RESPEKT

Reportér

Forbes

**Klasika
Plus.cz**

OPERA+

mezzo

medici.tv

Za podpory

Ministerstvo
kultury

**PARDUBICKÝ
KRAJ**

Litomyšl
moderní historické město

Zámecké návrší
Litomyšl

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**sona
ce.v.na
Cřeva**
NADAČNÍ FOND
SONI ČERVENÉ

Advokátní kancelář festivalu

Zlatí podporovatelé

**Kocián
Šolc
Balaščík**

**micronix
group**

umdasch
THE STORE MAKERS

České dráhy
Moderně a společně

Oficiální dopravce

Oficiální dodavatelé

PRIMATOR

MATTONI 1873
SOURCES AND TASTES OF EUROPE

Stříbrní podporovatelé

FILIPA

RIETER

STRABAG
WORK ON PROGRESS

SPEA
OLOMOUC, s. r. o.

Sázava
PEKAŘSTVÍ • CUKRÁŘSTVÍ

 EUROVIA

DKCHEMO®

 ORPA
SINCE 1894

O₂

BTTO

Powertica
Energie

Floreum
zahradní centrum

doubleshot

offio

 **Správa
a údržba
silnic**
Pardubického kraje

elo

respect.
Group

woolife

NONN
Konfekce • Alena Nemová

IVECO
BUS

čeps

 NEMOCNICE
PARDUBICKÉHO KRAJE